

EEN ONTSLUITING IN HOLOCENE SCHELDE-AFZETTINGEN TE ESQUELMES (DOORNIK)

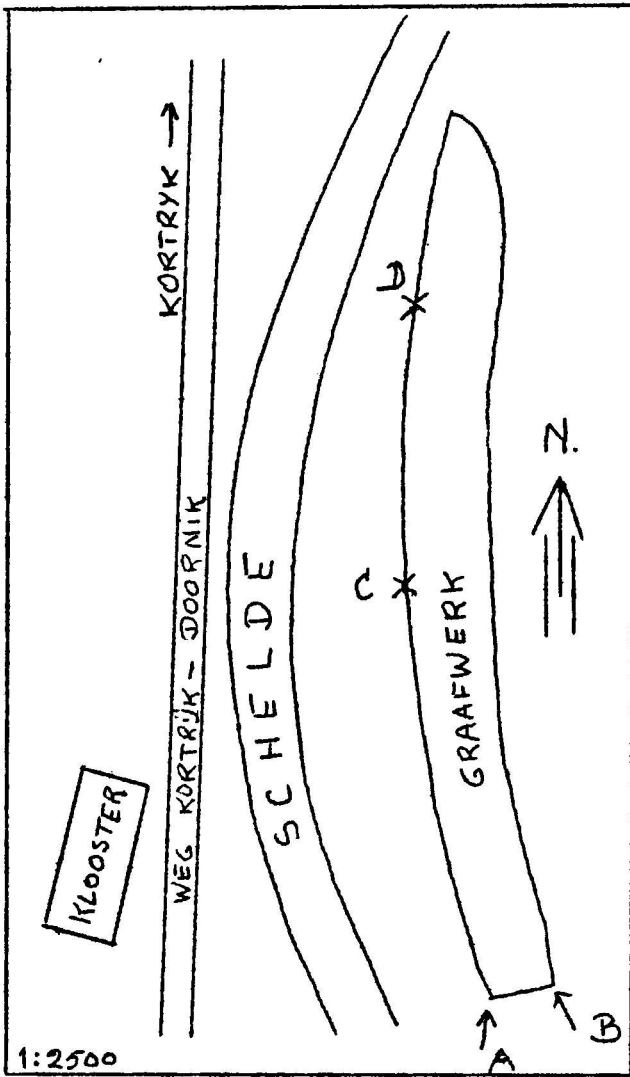
door D. Nolf, Brugge.

Résumé.

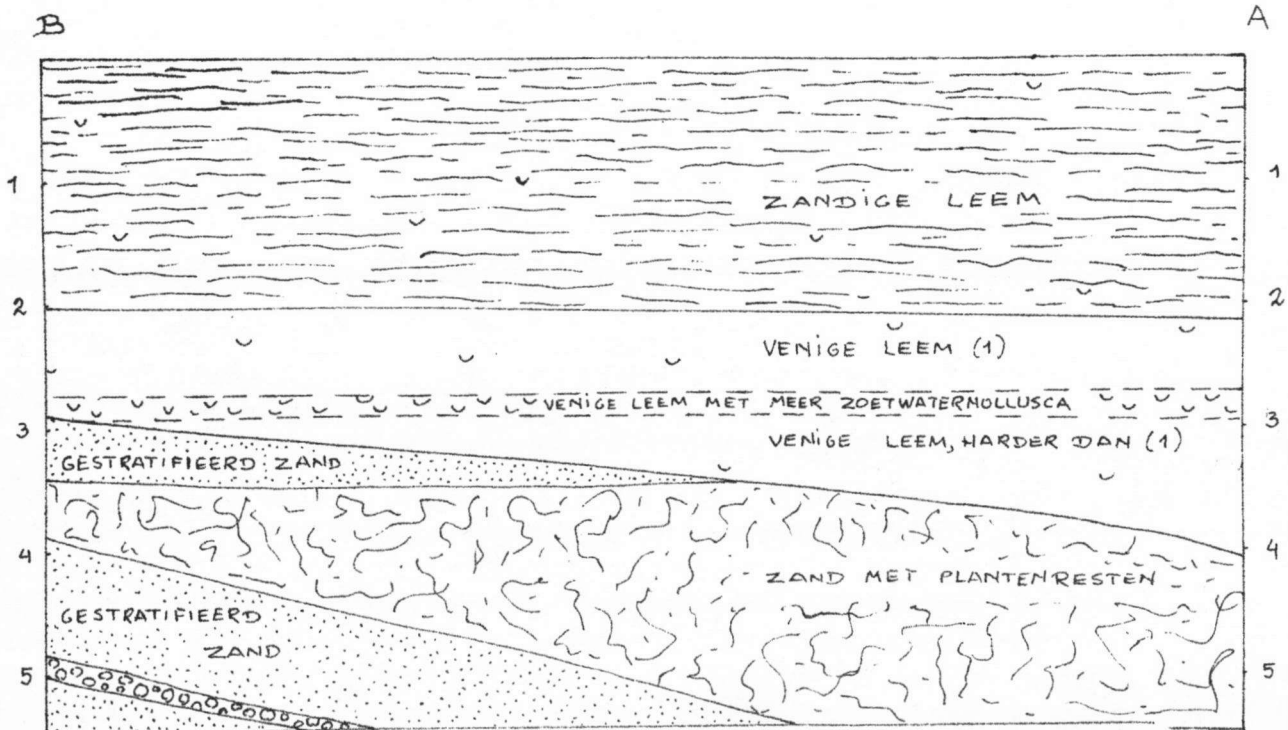
Coupe d'un affleurement dans quelques dépôts holocènes de l'Escaut. La stratification présente un aspect très varié, dû aux variations de courant rapide et lent, alternant avec des dépôts tourbeux qui se sont déposés dans des méandres ou chenaux recoupés. _ _ _ _ _

Momenteel is te Esquelmes, langs de weg Kortrijk-Doornik een interessante ontsluiting in Holocene scheldeafzettingen toegankelijk, ter gelegenheid van kanaaliseringswerkzaamheden aan de Schelde. Op de onderzochte plaats wordt een nieuw kanaalgedeelte gegraven, ten oosten van de huidige Scheldebedding.

De ontsluiting is plaatselijk rijk aan zoetwatermollusken. Het is moeilijk een

algemeen profiel te geven, wegens het erg heterogeen karakter van de ontsluiting (Typisch voor fluviatile afzettingen). Hieronder wordt het profiel bij B opgegeven, en een tekening A - B, daar op deze plaats vrijwel alle lagen voorkomen, die in de ontsluiting zichtbaar zijn. Dit profiel mag echter, zoals reeds gezegd niet veralgemeend worden voor de hele ontsluiting. Zo bestaat bijvoorbeeld in de omgeving van D het hele profiel uitsluitend uit veen, terwijl bij C het grootste gedeelte uit gestratificeerd zand met enkele plantenresten bestaat.

PROFIEL BIJ B

- 0,00 - 2,00 m (I) lichtbruine tot roestbruine, zeer zandige leem met plantenresten, wortelgangen en zoetwatermollusken.
- 2,00 - 2,80 m (II) grijsbruine tot donkerbruine venige leem tot veen met vrij veel zoetwatermollusken. Juist boven de basis op 2,70 m merkkelijk rijker aan zoetwatermollusken. Plaatselijk aan de basis ook vuurstenen.
- 2,80 - 3,20 m (III) matig grof, grijs, iets roestig zand met enkele zoetwatermollusken.
- 3,20 - 4,60 m (IV) lichtgrijs tot wit, matig grof tot matig fijn zand met vrij wat plantenresten. Plaatselijk steentjes.
- 4,60 - 5,10 m (V) matig grof tot grof witgrijs gestratificeerd zand, plaatselijk roestig.
- 5,10 - 5,30 m (VI) grof, hoekig grind met stenen tot 15 à 20 cm, hoofdzakelijk kolenkalk en vuurstenen.
- 5,30 - 5,50 m (VII) matig grof tot grof witgrijs gestratificeerd zand, iets roestig.

INTERPRETATIE:

De snelle en onregelmatige laagwisseling is te wijten aan veranderingen in de stroomsnelheid, stagnatie in dode armen o.d.

I Schelde-oever.

II Veenafzetting, vermoedelijk in dode arm of vrijwel stilstaand moerassig gedeelte.

III Zandafzettingen in matig snelle stroming.

IV Oeverafzetting, of afzetting in traagstromend, ondiep gedeelte.

V idem als III

VI Kortstondige periode van zeer snelle stroming. Het voorkomen van grote hoekige en zeer weinig gerolde stenen, alsook de aard van het materiaal (kolenkalk en vuurstenen uit het krijt) wijst erop dat het materiaal uit de onmiddellijke omgeving werd getransporteerd.

VII idem als III